

การออกแบบกระเป๋าเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนสถานะการใช้งานในชีวิตประจำวัน

Bag Design to Accommodate Changing Usage Status on a Daily Basis

สุเมทศน์ สีวะสุธรรม^{1*} และ ธีรเทพ หวังศิลปคุณ² และ ไพจิตร อังศิริวัฒน์²

Sumethat Siwasutham^{1*} and Tnop Wangsillapakun² and Paichit Ingsiriwat²

^{1*}นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต ถนนพหลโยธิน
ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

²อาจารย์ประจำ คณะศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยรังสิต ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

^{1*}Graduate student in Master of Fine Art Program (Design) of Arts and Design Faculty, Rangsit University,
Phahonyothin Rd., Lak-hok, Patumtanee, Thailand 12000

²Lecturer in Master of Fine Art Program (Design) of Arts and Design Faculty, Rangsit University,
Phahonyothin Rd., Lak-hok, Patumtanee, Thailand 12000

*Corresponding author, E mail: myy.p@hotmail.com

บทคัดย่อ

การออกแบบเพื่อสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนการใช้งานในชีวิตประจำวัน เนื่องจากในปัจจุบันคนในสังคมมีการทำงาน การเดินทาง กิจกรรมที่หลากหลายในหนึ่งวัน การที่เราจะมีกิจกรรมมากขึ้นในหนึ่งวัน ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ก็ตามมาด้วยสัมภาระที่มากขึ้น บทบาทของหน้าที่ที่ต้องเปลี่ยนไป โดยมีวัตถุประสงค์จะศึกษาและออกแบบกระเป๋าที่สามารถอำนวยความสะดวกและสามารถจัดเก็บ ปรับเปลี่ยนการใช้งาน ให้สอดคล้องกับบทบาทการทำงาน การทำกิจกรรมต่างๆ รวมไปถึงรูปทรง รูปลักษณะที่สามารถเปลี่ยนไปตามการใช้งานแต่ละกิจกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ คนวัยทำงาน เพศชาย อายุ 25-35 ปี เป็นเจ้าของธุรกิจ จำนวน 10 คน ที่มีหน้าที่การงานที่มั่นคง มีกิจกรรมหลากหลายเช่น การออกกำลังกาย การเดินทาง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ วิธีการวิจัยใช้ การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น สรุปผลและวิเคราะห์ ออกแบบและพัฒนา ทดสอบความพึงพอใจและสรุปผล ส่วนผลการวิจัยสรุปว่ากระเป๋าที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานตามชีวิตประจำวัน มีความน่าสนใจทั้งในเรื่องของการออกแบบรูปทรงต่างๆที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานได้ถึงห้ารูปแบบและหลากหลายที่ออกแบบมาใช้กับเนื้อผ้าที่สอดคล้องกับกลุ่มบุคคลตัวอย่าง และยังแก้ปัญหาในเรื่องของการใช้งานของกระเป๋าทั่วไปที่ไม่เหมาะสมกับบทบาทอื่นๆนอกเหนือจากการใช้งานตามวัตถุประสงค์ การออกแบบกระเป๋าที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานตามชีวิตประจำวันครั้งนี้ประสบความสำเร็จได้เพราะมีการสร้างเอกลักษณ์ของกระเป๋า จุดประสงค์การใช้งานที่หลากหลาย การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และการสร้างสไตล์ในการออกแบบ ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นที่พึงพอใจสำหรับคำวัยทำงานที่มีการเดินทางไปหลายที่ และมีกิจกรรมอื่นๆ ก่อนข้างมาก ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การปรับเปลี่ยนการใช้งาน สัมภาระ

Abstract

This project aimed to create design work that is adaptable to daily life. In modern age, people have various works, travels and activities daily. With increasing workloads and activities in each day, people need increasing luggage. Thus, the objective of this research was to study and design luggage with adaptable functions, shapes and appearance to works and activities. The sample consisted of 10 working people, male people, those aged 25-35 years, and business owners. The sample group had job security and did various activities such as physical activities and travelling. The research instrument was the interview. The research methodology included primary survey, data summary, analysis, design and development, satisfaction survey, and conclusion. The results of this research showed that the developed luggage was attractive as it had five adaptable shapes and proper fabric that met the target group's desire. It also could extend the limitation of general luggage as it was multi-functional and adaptable to daily life. This design work was successful due to its uniqueness, multi-purpose, responsiveness to target group, and distinct design. In summary, this designed luggage was satisfactory for working group travelling several places and for doing several activities, which met the target objective.

Keywords: Multi-functional Luggage

1. บทนำ

ในปัจจุบันการดำเนินชีวิตในสังคม มีความหลากหลายทั้งในเรื่องการทำงาน การเดินทาง กิจกรรม สิ่งก็ตามมากับการใช้ชีวิตก็เป็นเรื่องของสัมภาระที่แตกต่างกัน และมากขึ้น การมีกิจกรรมอื่นๆเข้ามาด้วยในหนึ่งวัน ทำให้การใช้กระเป๋าหนึ่งใบไม่พอต่อการทำหน้าที่แต่ละอย่าง และไม่เหมาะสมกับการใช้งาน ทั้งในเรื่องของภาพลักษณ์ คุณสมบัติที่แตกต่างกัน

กระเป๋าส่วนใหญ่ที่เราใช้กันอยู่ทุกวันนี้เชื่อว่าหลายๆคนคงใช้มากกว่าหนึ่งใบ หรือถ้าใช้ใบเดียวก็ได้แค่หน้าที่เดียวไม่มีความหลากหลายในการใช้งาน (พลอย จริยะเวช, 2547) การออกแบบกระเป๋าที่สอดคล้องกับการใช้งานก่อให้เกิดประโยชน์ในเรื่องการใช้งานหลากหลาย และสอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ เช่นการทำงาน การทำกิจกรรมการออกกำลังกาย การออกไปข้างนอก การเดินทาง และยังมีมีการคิดออกแบบลวดลายเพื่อแสดงถึงความเป็นตัวตนของ

ผู้ใช้งาน (พินาลิน สาริยา,2549) ตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด เพื่อเพิ่มความน่าสนใจของผลงานสร้างความโดดเด่นให้กับชิ้นงานเพิ่มขึ้นอีก

การออกแบบกระเป๋าที่สามารถจัดเก็บสัมภาระหรือปรับเปลี่ยนรูปทรง หรือรูปลักษณะให้สอดคล้องกับการใช้งานในแต่ละบทบาทหน้าที่ เพื่อการแก้ปัญหา และทำให้เหมาะสมกับการใช้งาน นอกจากนี้ยังช่วยให้เป็นทางเลือกใหม่กับผู้บริโภคสร้างความหลากหลายให้กับวงการธุรกิจในปัจจุบันอีกด้วย (พรรณิษา เมืองผุย,2551)

2. วัตถุประสงค์

1. ศึกษาพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของคนวัยทำงาน เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งาน ตามบทบาทในชีวิตประจำวัน

2. เพื่อแก้ปัญหาการใช้งานของกระเป๋าทั่วไปที่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนตามบทบาทที่หลากหลายของกิจกรรมประจำวัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วิทยาลัยทำงาน เพศชาย อายุ 25-35 ปี เป็นเจ้าของธุรกิจที่มีการทำงานการเดินทางและกิจกรรมที่หลากหลาย จำนวน 10 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จะใช้แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับกิจกรรมประจำวัน การเดินทาง หรือกิจกรรมต่างๆที่ทำในแต่ละวัน ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับการใช้กระเป๋าทั่วไปที่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานได้ตามวิถีชีวิต และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระเป๋าทั่วไปหรือมีการใช้งานที่ใกล้เคียง เพื่อเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียในการออกแบบ โดยใช้เกณฑ์แยกประเภทเป็นกระเป๋าเอกสาร กระเป๋าโน้ตบุ๊ก กระเป๋าอุปกรณ์กีฬา และกระเป๋าเอนกประสงค์ เช่นกระเป๋าเอกสารควรมีรูปทรงที่แบนเรียบสามารถบรรจุเอกสารขนาด A4 กระเป๋าใส่ชั้นงานที่มีขนาดใหญ่ขึ้น A3 หรือของใช้ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนหรือทำงาน กระเป๋าอุปกรณ์กีฬาควรมีความแข็งแรงสามารถขยายได้เพื่อรองรับสัมภาระประเภทเสื้อผ้า และดูเข้ากันกับการใช้งานในแต่ละสถานการณ์

3.4 ศึกษาวิธีการพับเพื่อนำมาออกแบบกระเป๋าที่สามารถพับเปลี่ยนรูปทรงในแต่ละรูปแบบที่มีความแตกต่างกันและเหมาะสมกับการใช้งานในแต่ละกิจกรรม โดยทดลองจากการพับกระดาษและได้รูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมูที่สามารถพับปรับเปลี่ยนได้สี่รูปทรง ที่เหมาะสมกับการใช้งานในแต่ละบทบาท เช่น กระเป๋าเอกสารมีช่องสี่ช่องสำหรับจัดเก็บ หรือแยก

เอกสารแต่ละประเภท กระเป๋าใส่อุปกรณ์กีฬาที่มีความแข็งแรงในการใช้งาน โดยกันกระเป๋าไม่ตัดขาดออกจากกันเพื่อความแข็งแรงในการใช้งาน

3.5 ศึกษาวัสดุที่ทำหน้าที่หรือสอดคล้องกับแต่ละบทบาทการใช้งานเช่นกระเป๋าควรมีความคงทนเพราะต้องการเก็บรักษาสัมภาระด้านใน หรือการเดินทางที่ต้องเจอกับสภาพอากาศที่ไม่แน่นอน ควรใช้วัสดุกันน้ำหรือทำความสะอาดได้ง่าย

3.6 ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ปรับเปลี่ยนการใช้งานในแต่ละสถานการณ์ โดยกระเป๋าสามารถปรับเปลี่ยนรูปทรง หรือรูปผลิตภัณฑ์ไปตามบทบาทของการใช้งาน รวมไปถึงลายผ้าที่ใช้ออกแบบให้เป็นเอกลักษณ์สื่อถึงความเป็นตัวตนของผู้ใช้งาน

3.7 วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย เพื่อพัฒนาและแก้ไข โดยการเปรียบเทียบกับกระเป๋าอื่นๆที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน เพื่อนำมาสู่การออกแบบที่แตกต่างออกไป

3.8 ทดลองใช้งานจริงโดยกลุ่มคนวัยทำงาน

3.9 พัฒนางานออกแบบจนได้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ โดยการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายจริง และสอบถามถึงปัญหา หรือจุดบกพร่อง เพื่อนำมาแก้ไข สามารถตอบโจทย์ได้อย่างชัดเจน หลังจากนั้นสรุปผลงานและขั้นตอนการออกแบบทั้งหมด จัดเตรียมเนื้อหาเพื่อทำสื่อในการนำเสนอผลงาน

3.10 สรุปและวิเคราะห์ปัญหาที่ได้จากการศึกษางานวิจัย

4. ผลการวิจัย

4.1 จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คนวัยทำงาน เพศชาย อายุ 25-35 ปี โดยใช้การสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ากระเป๋ามีความน่าสนใจในเรื่องของการปรับเปลี่ยนการใช้งานได้หลากหลาย

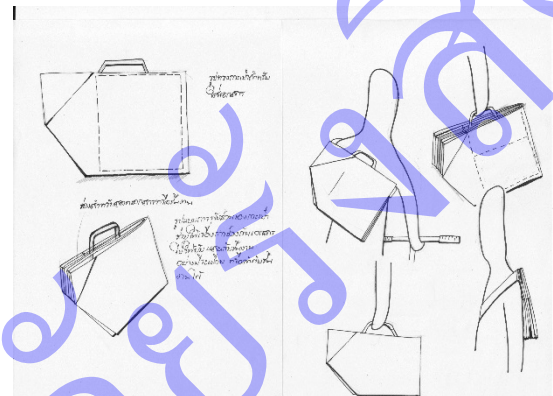
จุดประสงค์ รองรับการใช้งาน และรูปร่างหน้าตาที่เปลี่ยนไปได้ ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละบทบาทการใช้งาน เพราะการออกมาข้างนอกในหนึ่งวันผู้ใช้ไม่ได้ทำงานแค่ในออฟฟิศ ยังต้องออกไปทำกิจกรรมอย่างอื่น การเปลี่ยนรูปแบบการใช้งานที่รองรับกิจกรรมต่างๆมีความน่าสนใจ และยังสามารถปรับเปลี่ยนไปได้ถึงห้ารูปแบบ ทั้งหมดจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมา มีความคิดเห็นว่าการปรับเปลี่ยนยังมีการใช้งานยากและเกิดความยุ่งยากเมื่อปรับเปลี่ยนในสถานที่อื่นๆหรือเวลาพกโน้ตบุ๊ก หรือสัมภาระที่เยอะ ทำให้ไม่เหมาะสม เวลาใช้งานนอกสถานที่ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20

4.2 การทดสอบประสิทธิภาพในการออกแบบกระเป๋า โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่คนวัยทำงาน เพศชาย อายุ 25-35 ปี โดยใช้การสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นถึงความพอใจในการออกแบบกระเป๋าที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานที่รองรับกับการทำงาน การเดินทาง หรือกิจกรรมอื่นๆในหนึ่งวัน เพราะกระเป๋าทั่วไปที่ใช้งานถ้ามีการปรับเปลี่ยนการใช้งานจะเกิดข้อเสียในเรื่องความไม่เหมาะสม หรือขัดกันกับวัตถุประสงค์ที่จะใช้งาน เพราะในเรื่องของรูปลักษณะในแต่ละบทบาทก็ไม่เหมือนกันทำให้กระเป๋าใบนี้มีความน่าสนใจควบคู่ไปกับการออกไปทำกิจวัตรประจำวัน ทั้งหมดจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา มีความคิดเห็นว่าการใช้งานมีความติดขัดบ้าง ใช้งานค่อนข้างยาก ในบางสถานการณ์ปรับเปลี่ยนกระเป๋าไม่ได้ระหว่างที่อยู่ข้างนอกเพราะสัมภาระเยอะ หรือการปรับเปลี่ยนยังต้องใช้พื้นที่เมื่อเวลาปรับเปลี่ยนรูปแบบกระเป๋า จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40

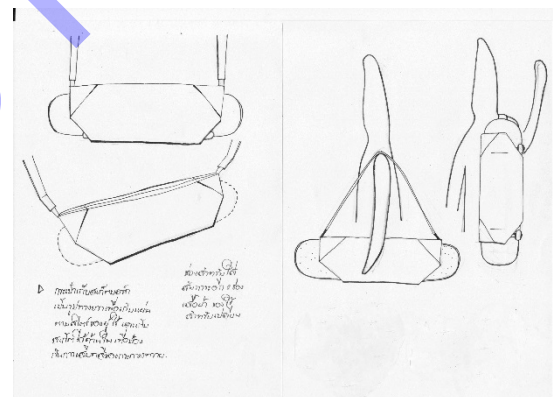
4.3 พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของคนทำงานที่มีกิจกรรมอื่นๆนอกเหนือจากการทำงาน เช่น การเดินทาง การเข้ายิม เล่นสเก็ตบอร์ด ดึงจุดเด่น

ของแต่ละบทบาทนำมาออกแบบกระเป๋าที่รองรับการใช้งานในส่วนต่างๆได้อย่างเหมาะสม

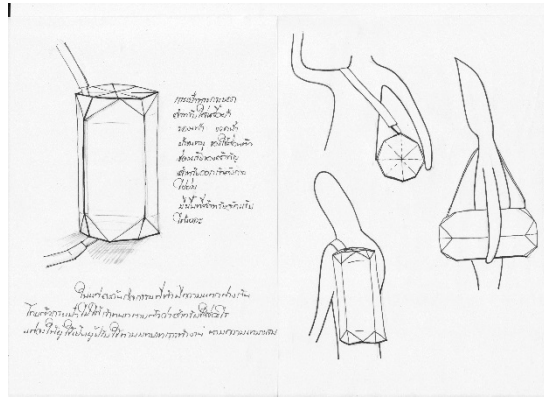
4.4 ภาพร่างต้นแบบของกระเป๋าในการใช้งานแต่ละรูปแบบ

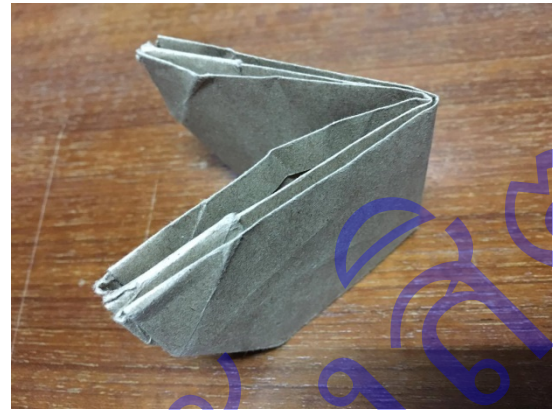
รูปที่ 1 ภาพร่างกระเป๋าเอกสารที่สามารถใส่เอกสารขนาด A4 และมีช่องจำแนกจัดเก็บเอกสารจำนวนสี่ช่อง

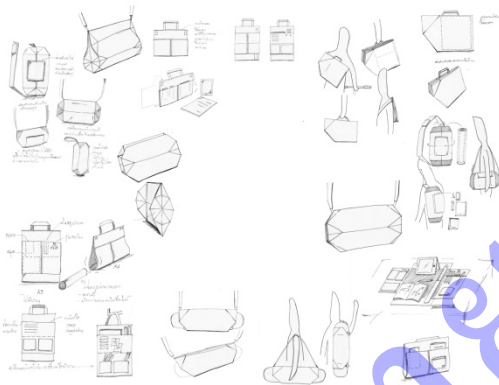
รูปที่ 2 ภาพร่างกระเป๋าสำหรับใส่อุปกรณ์กีฬา (สเก็ตบอร์ด) ที่สามารถรับน้ำหนักและช่องสำหรับใส่เสื้อผ้า

รูปที่ 3 ภาพร่างกระเป๋าสำหรับใส่เสื้อผ้าเพื่อไปออกกำลังกาย โดยสามารถขยายเพื่อรองรับสัมภาระประเภทเสื้อผ้า

รูปที่ 5 ทดลองการพับเพื่อดูคุณสมบัติการใช้งานของกระเป๋าเอกสาร

รูปที่ 4 ภาพร่างโดยรวมของการปรับเปลี่ยนรูปทรงของกระเป๋าในแต่ละรูปแบบตามสถานการณ์ตามการใช้งาน

รูปที่ 6 ทดลองการพับกระเป๋าสำหรับใส่สเก็ตบอร์ด

4.4 ทดลองการพับกระดาษเพื่อดูการใช้งานในแต่ละรูปทรงต่างๆและความเหมาะสมกับแต่ละบทบาทการใช้งาน

รูปที่ 7 ทดลองการพับกระเป๋าสำหรับใส่เสื้อผ้าสำหรับการออกกำลังกาย

รูปที่ 8 ปรับเปลี่ยนรูปทรงของกระเป๋าใส่เสื้อผ้าเพื่อความสวยงามและสะดวกต่อการปรับเปลี่ยการใช้งาน

5. การอภิปรายผล

5.1 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยความรู้ที่ได้ในการสร้างสรรค์ผลงาน การออกแบบกระเป๋าที่แตกต่างจากกระเป๋าทั่วไป ทั้งในเรื่องการใช้งาน หรือความเป็นตัวตนของผู้ใช้ มีจุดเด่นในเรื่องของการปรับเปลี่ยนทั้งรูปทรง หรือรูปลักษณะ ได้ถึงห้ารูปแบบคือกระเป๋าทำงาน กระเป๋าเอกสาร กระเป๋ากีฬา กระเป๋าใช้งานทั่วไป และกระเป๋าที่สื่อความเป็นตัวตนของผู้ใช้ ผ่านการพับเพื่อเปลี่ยนรูปร่างหน้าตา วัสดุ หรือลวดลายของกระเป๋าที่มาจากความเป็นเอกลักษณ์เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยการศึกษาและนำมาออกแบบตามพฤติกรรม ความชอบ ทำให้กระเป๋าที่ออกแบบมาหนึ่งใบสามารถปรับเปลี่ยนตามการใช้งานได้ในทุกบทบาทของการใช้ชีวิตประจำวัน สื่อความเป็นตัวตนของผู้ใช้ผ่านการใช้งาน และแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นของผู้ใช้กับกระเป๋าทั่วไปในท้องตลาดในเรื่องของความไม่เหมาะสมกับการใช้งานหลากหลายจุดประสงค์ ทั้งนี้ผู้วิจัยยังเล็งเห็นถึงทางเลือกใหม่สำหรับผู้บริโภค สร้างความหลากหลายให้กับวงการธุรกิจในปัจจุบัน

5.2 จากการใช้งานจริงของกลุ่มตัวอย่างในสัปดาห์ของกลุ่มคนทำงาน ทุกคนมีความพึงพอใจกับ

กระเป๋าที่ได้ออกแบบในเรื่องของการปรับเปลี่ยนรูปทรงกระเป๋าตามการใช้งานในแต่ละบทบาท สร้างความน่าสนใจในการเลือกใช้งานกระเป๋าใบนี้ อีกสิ่งหนึ่งคิดว่ากระเป๋ายังมีการใช้งานที่ยากและอาจจะเป็นปัญหาต่อการใช้งานทั้งในเรื่องของการพับเพื่อเปลี่ยนรูปทรงที่อาจจะทำความเข้าใจได้ยาก หรือคิดว่าอาจจะเพิ่มความยุ่งยากมากขึ้นในการใช้งานของกระเป๋าใบนี้ แต่มีความน่าสนใจในเรื่องของการปรับเปลี่ยนตามบทบาทต่างๆ ที่นอกเหนือจากการทำงาน และวัสดุหรือลายผ้าที่ออกแบบหรือนำมาใช้มีความเหมาะสมกับกลุ่มคนวัยทำงาน

5.3 สามารถนำกระบวนการหรือผลในการวิจัยไปพัฒนาต่อยอด รูปแบบของคนกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ได้ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงรูปแบบการใช้งานหรือวัสดุที่ใช้ด้วยเนื่องจากการใช้การในรูปแบบอื่นๆ บทบาทหรือคุณสมบัติของผู้ใช้มีความแตกต่างกัน

6. บทสรุป

กระเป๋าที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานตามชีวิตประจำวัน โดยการพับเพื่อเปลี่ยนรูปร่าง ให้เหมาะสมกับบทบาทการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ โดยการออกแบบมาจากการศึกษาผู้ใช้ทั้งในเรื่องของพฤติกรรม การใช้ชีวิต ความต้องการหรือปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาออกแบบสร้างสรรค์ผลงานที่มีความเป็นเอกลักษณ์ แตกต่างจากกระเป๋าทั่วไปในท้องตลาด และตอบโจทย์การใช้งานได้ในทุกบทบาท หรือเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สำหรับผู้ใช้งาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปที่ 9 ตัวอย่างชิ้นงานกระเป๋าเอกสาร จากการเย็บกระดาษด้วยวัสดุและขนาดจริง พร้อมตัวอย่างการใช้งาน

รูปที่ 10 ตัวอย่างกระเป๋าสำหรับใส่สเก็ตบอร์ด จากการพับเปลี่ยนจากทรงกระเป๋าเอกสาร

รูปที่ 11 ตัวอย่างกระเป๋าใส่ชิ้นงานและเสื้อผ้า ที่พับเปลี่ยนอีกรูปแบบสามารถใช้งานได้สองด้าน เพื่อความเหมาะสมแต่ละบทบาท

7. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ธีรณพ หวังศิลปคุณ สำหรับการเป็นที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

8. เอกสารอ้างอิง

พินาลิน สาริยา. (2549). การออกแบบลวดลาย. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ
 พรรณิษา เมืองสุข. (2551). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์กระเป๋าหิ้วชั้นนำของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. (สาขาการตลาด). คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
 พลอย จริยะเวช. (2547). Mix & Match แต่งตัวดีอย่างมีสไตล์. พิมพ์ครั้งที่ 4. แพลนพรีนติ้ง, กรุงเทพฯ.